

שיחת השבוע

חב"ד
כל הלב לכל אחד

יוצא לאור עלידי
צעירי אגודת חב"ד - המרכז
עורך: מנחם ברוד
יו"ר: הרב יוסף יצחק אהרונוב

יש חדש

סיומי מסכת ברדי

המנהג החסידי לערוך ב'תשעת הימים' סיומי מסכת, כדי להוסיף שמחה של מצווה המותרת בימים האלה, מתקיים גם ברשתות הרדיו. הסיומים יתחילו ביום שישי הבא, ראש-חודש אב, וימשכו עד תשעה באב. סיומי מסכת ישודרו ברשת מורשת של 'קול ישראל', בקול חי, בקול ברמה ובעוד תחנות רדיו. מועדי הסיומים יפורסמו בע"ה בגיליון הבא.

ימי-עיון לנשים

אור חיה, המרכז לאישה היהודייה, מארגן שלושה ימי-עיון באולמי גוטניק בירושלים, בימים ראשון-שלישי, ג"ה' במנחם-אב, בנושא "יסוד וסוד התפילה". מרצים אורחים: הרב יוסף טייב, אב בית-דין בצרפת, והרב יצחק גרליק, שליח חב"ד בקאזאן, רוסיה. אפשרות ללינה. טל' 1700707282.

'תספורת' חסידית

הוצאת אחד הפיקה את האופשערעניש החסידי - ספר לגיל הרך, המסביר מה בדיוק קורה לפעוט שמגיע לגיל שלוש ועובר את טקס ה'תספורת', שבו משאירים לו את פאות הראש. כתבה: דבורה מינצברג, ציירה: דבורה ברזון-בנדיקט. טל' 03-9606018.

זמני השבוע

ניוירוק	דטרויט	מיאמי	לוס אנג'לס
8:09	8:50	7:57	7:48
9:15	9:58	8:53	8:48

המולד: ליל חמישי, שעה 12 בלילה, 12 דקות ו-6 חלקים
ראש-חודש מנחם-אב: ביום השישי
פרקי אבות: פרק א

289 בתי-חב"ד
לשירותכם *3770

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 60840
טל' 972-72-2770100 • פקס 972-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

השתלבות רק מתוך היזברות

בורות ובוז כלפי הזולת אינם כלים שמאפשרים להצמיח פתרונות נכונים ואמיתיים, אלא רק מעמיקים את התהום

תלמידי הישיבות נושאים בעול חשוב וחיוני (צילום: בלינקו)

תופעת תלמידי הישיבות. כל אלה מוזמנים לבקר בהיכלי התורה בארה"ב ובאירופה, באוסטרליה ובדרום אמריקה. אין שם חשש מפני גיוס לצבא, ובכל-זאת תלמידי הישיבות יושבים ולומדים עד נישואיהם, ורבים מוסיפים ללמוד ב'כוללים' גם אחרי נישואיהם.

ישיבות בחו"ל

תלמידי הישיבות נושאים בעול ומקריבים בעבורו את מיטב שנות עלומיהם. ייתכן שחלקים בציבור אינם מבינים את חשיבות העול הזה, אבל יהודים שומרי תורה ומצוות מאמינים בו בכל ליבם. מתוך אמונה בעול הזה מחליטים בחורים צעירים לשבת וללמוד תורה משבע בבוקר ועד עשר בערב, בידעם שהלימוד לא יקנה להם שום תועלת חומרית (בשונה מלימודים אקדמיים).

מי שקורא לתלמידי הישיבות 'משמטמים' מפגין חוסר הבנה מוחלט, וגרוע מזה - הוא מבטא בוז לערכים מרכזיים כל-כך בעולמה של היהדות. בורות ובוז כלפי הזולת אינם כלים שמאפשרים להצמיח פתרונות נכונים ואמיתיים, אלא רק מעמיקים את התהום.

דווקא מי שער לגידול המבורך של הציבור החרדי צריך לשאוף כי השילוב יבוא מתוך כבוד והיזברות. חלילה לנו אם ציבור ענק כזה יחוש נרדף ויועמקו בו רגשות הניכור והקיפוח. כאן מקומה של מנהיגות אמיתית, אבל היא ככל הנראה אינה קיימת.

מ יאש למדיי לשמוע את הדיון הציבורי בסוגיית מע' מדם של תלמידי הישיבות. פוליטיקאים רוכבים על הסוס הזה מתוך מניעים ציניים, ואינם דנים כלל במהות האמיתית של הדברים. מן הצד השני נאמרות אמירות המ' עידות על בורות ועל אי-הבנה של עולם הישיבות. במצב כזה אי-אפשרי רי לנהל דיון אמיתי וענייני.

הפופולזים מתחיל בהחלטת בית' המשפט העליון, שהחליט לבטל את חוק טל. ישבה ועדה מכובדת ורצינית ביותר, בראשות שופט

בבית-המשפט העליון, למדה את הסוגיה לעומקה ובנתה מסלול שמשלב בין הערך של לימוד התורה וקיום עולם הישיבות ובין הצורך לשרת בצה"ל ולהשתלב בשוק העבודה.

תהליך הדרגתי

במשך חמש שנים כמעט לא נעשה דבר ליישום החוק. לאחר שהחלו ליישמו, החלו במהרה להיראות התוצאות. קמו מסגרות מותאמות לשירות חרדים בצה"ל, ועקומת הגיוס עלתה בתלילות. כמו-כן החלה לפעול מערכת לשירות אזרחי, ואף היא זוכה להצלחה גוברת והולכת.

הנה נתונים שמסרה ראש אכ"א בוועדת החוץ והביטחון של הכנסת: בעוד בשנת 2007 התגייסו 287 חרדים, ב'2011 כבר התגייסו 1400. יש כאן הכפלת שיעור הגיוס השנתי פי חמישה! אם שנתון במגזר החרדי מקיף 8500 איש, הרי ב'2011 הגענו ל-16.5 אחוזי גיוס, בשעה שלפני חוק טל שיעור הגיוס היה אפסי.

אבל אז באו הפופוליסטים וטענו שזה מעט מדי. במקום להבין שמדובר בתהליך הדרגתי, שצריך להיעשות בהירות, מתוך התאמה לאורח החיים ולערכים של הציבור החרדי, נכנסו הללו לסוגיה ברגל גסה, ויצרו אווירה קשה של רדיפה. מזה לא יכול לצאת שום דבר טוב.

רבים ממפריחי הסמאאות אינם מבינים כלל את משמעות המושג 'תלמידי ישיבות'. חוזרים שוב ושוב על שקר שכביכול רק בישראל התפתחה

נקודת האחדות שבתוך הפרטים

ימים. כי ביום הכיפורים אין לשטן רשות (לקטרג).

חיות פנימית

נקודת האחדות הזאת באה לידי גילוי בשמיני עשרת, שבו מדגישים את האחדות – "פר אחד, איל אחד". האחדות האלוקית הזאת נתנת כוח שגם כשנכנסים לחיים הרגילים של השנה כולה, עם ריבוי הפרטים שבהם, יהיה ניכר תמיד כי הם נובעים מנקודה אחת של אמת אלוקית.

גם בעבודה הרוחנית יש נקודה כללית אחת שצריכה לחזור לתוך כל פרטי עבודת ה'. אמנם עבודת ה' מסתעפת ללימוד התורה, לתפילה ולקיום המצוות, ובכל סוג יש ריבוי פרטים, אבל בכלם צריכה להאיר נקודה אחת, שהיא הנשמה והפנימיות והחיות של כללות עבודת ה'. מהנקודה הזאת נובע הכוח שכל פרט יעשה מתוך התמסרות לקב"ה ומתוך חיות אמיתית.

(תורת מנחם כרך כז, עמ' 46)

לאחר שביום הראשון באה לידי ביטוי נקודת האחדות נוצרו בימים הבאים כל הפרטים הרבים של הבריאה, שכן אחרי שנקודת האחדות הובלטה והובהרה, אין הפרטים מסתירים אותה, ואז אפשר לראות גם בריבוי הפרטים שבבריאה שכולם בטלים ליחידו של עולם'.

אחדות בתחילת הדרך

סדר זה קיים גם בחיי התורה והמצוות. במשך השנה כולה יהודי עוסק בענייני העולם הרבים והמסופעים, וזו התכלית של התורה והמצוות – שיהודי יעסוק בלימוד התורה ובקיום המצוות דווקא בתוך העולם הזה התחתון, שבו עליו להתמודד עם אתגרי העולם ועם פיתויי היצר. אך בתוך העולם הזה נדרש יהודי לגלות את נקודת האחדות האלוקית.

לכן בתחילת הדרך מדגישים נקודה זו של אחדות. הדבר בא לידי ביטוי ביום הכיפורים, המכונה "אחת בשנה". זה יום מיוחד שבו הקדושה גלויה, כפי שהגמרא אומרת שביום הזה השטן אינו מקטרג (המילה 'השטן' בגימטריה 364, ואילו בשנת החמה יש 365

בחגים ובמועדים נצטוונו להקריב קרבנות מיוחדים, כפי שהתורה מפרטת בפרשתנו. בשמיני עשרת מקריבים "פר אחד, איל אחד". מדוע אחד דווקא? תשובה אחת היא, שהחג הזה הוא כנגד עמי ישראל, המכונה 'גוי אחד', ולכן מקריבים קרבן אחד.

הסבר מעמיק יותר קשור לתוכנו הפנימי של החג הזה. בשמיני עשרת מסיימים את עבודת החגים ומתחילים להיכנס לתוך החיים. לכן קוראים אז בתורה את פרשת בראשית, המספרת על בריאת העולם. בהתחלת הכניסה אל העולם צריך להדגיש שהכול מתחיל מנקודת האחדות, 'יחידו של עולם'.

יחיד בעולמו

בריאת העולם מתחילה ב"יום אחד". לא נאמר 'יום ראשון', כפי שנאמר בהמשך 'יום שני', 'יום שלישי' וכדומה, אלא 'יום אחד' דווקא. על כך אומר המדרש, שביום הזה היה גלוי וברור ש"הקב"ה יחיד בעולמו". אמנם נבראו שמים וארץ וכל צבאם, ובכל זאת היה ברור שאין עוד מלבדו וכי 'יחידו של עולם' הוא המציאות האחת החובקת את כל הבריאה.

אמרת השבוע

יש תקווה

כאשר רבי יקותיאל יהודה הלברשטאם, בעל 'שפע חיים' מצאנז, התגורר בארה"ב, נכנס אליו בחור ישיבה שהנהלת הישיבה החליטה לסלקו מהמוסד וביקש להחזירו לישיבה. האדמו"ר ריחם עליו וקיבל את בקשתו.

נכנס אליו משגיח הישיבה וטען שכל הבטחותיו של החבור אינן שוות דבר, כי כבר הבטיח עשר פעמים שיתקן את דרכיו וחזר שוב ושוב לסורו, ואיך אפשר עכשיו להאמין לו.

כששמע זאת האדמו"ר התרגש מאוד וקרא: "אתה מייאש אותי. הלוא זקני כבר הלבין ואני הבטחתי מאות פעמים כי אחזור בתשובה, ומדברך עולה שכבר אין לי תקווה..."

פתגם חסידי

"אם היהודים מגיעים למצב שהם יכולים לשאת את הגלות ואינם הופכים עולמות כדי שתבוא מיד הגאולה – זה עצמו מחייב שהקב"ה יוציאם מהגלות" (רבינו מפישיחה)

בין המצרים | מאת הרב אליעזר ברוד

מן המעיין

להיות ראויים למקדש

"מקדש שני מפני מה חרב? מפני שנאת חנם" (יומא ט). בית המקדש איחד את עמי ישראל, ולכן נאסר להקריב בבמות, שהרבו פילוג ופירוד. אך מכיוון שהייתה בהם שנאת חנם, לא היו ראויים למקדש שהוא סמל לאחדות ישראל.

(המהר"ל)

לשוב בשלום

התיקון לחטא זה הוא הגברת אהבה ורעות, ובזכותה יהיה קיבוץ הגלויות, "ושבו בנים לגבולם". יש לזה רמז בפסוק (בראשית כח, כא) "ושבתי בשלום אל בית אבי": כאשר "ושבתי בשלום", כשנשוב לדרך השלום, שהיא ההפך משנאת חנם, נזכה לשוב "אל בית אבי".

(תולדות יעקב יוסף)

מוצאים סיבות

עוון שנאת חנם אינו נחשב רע כל-כך בעיני הבריות, מפני שנדמה לאדם שהוא שונא את חברו בדיו. לכן גלות זו, שהיא לצורך תיקון עוון זה, נמשכת זמן רב, כי הבירור של הפסולת הדקה מצריך זמן רב יותר מבירור הפסולת הגסה, שניכר לכול כי פסולת היא.

(לקוטי תורה)

לא להמתין להזמנה

"אקמצא וברקמצא חרוב ירושלים" (גיטין נז).

במה חטא קמצא, והלוא לא נכח כלל בסעודה? אלא אוהב נאמן צריך לבוא מעצמו לשמחת חברו, ולא להמתין להזמנה. קמצא לא נהג כך, אלא המתין להזמנה, ומזה נוצרה התסבוכת. לכן גם לו חלק בחורבן.

(רבי יצחק מוורקין)

ירושלים חיה וקיימת

"כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה" (תענית ל). חז"ל (פסחים כד), אמרו שגזרה על המת שישתכח מן הלב. מי שמתאבל על ירושלים מוכיח שירושלים חיה וקיימת, שאילולא כן כבר הייתה נשכחת. לכן הוא זוכה ורואה בשמחתה. (רבי חיים מוולוז'ין)

לצורך הקביעות

ימי בין המצרים הם שלושה שבועות. המספר שלושה מורה על קביעות וחזקה. יש כאן רמז כי הכוונה הפנימית של החורבן והגלות היא המעלה והיתרון של בית המקדש השלישי, הקבוע והנצחי, ועל-כן זו ירידה לצורך עלייה.

(הרבי מליובאוויטש)

גאולה מתוך הצרה

הגאולה באה מתוך הצרה, כפי שנאמר (ישעיה נט, יט"ב), "כי יבוא כנהר צר... ובא לציון גואל". לכן בסדר תפילת שחרית אומרים "יענך ה' ביום צרה" ולאחר מכן "ובא לציון גואל".

(אור התורה)

ניצחון במחנה

גרמני חמוש הביל קבוצת קשישים במרכז מחנה ההשמדה דכאו. מדי פעם העיף מבט אכזרי לאחור, לוודא שכולם צועדים בעקבותיו, והאיץ בהם להזדרז. ברור היה לאן פניהם מועדות.

יהודה אריה וליס היה אז צעיר שעסק במלאכה במחנה. כשהבחין בקבוצת הקשישים זקף לרגע את גבו ופלט אנחה. פתאום יצא אחד הקשישים מהשורה וזרק לעברו שקית בד קטנה. יהודה תפס את השקית ומיהר להעלימה תחת בגדיו.

הקבוצה המשיכה בדרכה, ויהודה ציפה לרגע שבו יוכל לבדוק את תכולת השקית. להפתעתו הרבה מצא בתוכה זוג תפילין. התלבטות קשה התרוצצה בקרבו. זה זמן רב לא באו לידי תפילין, ועתה יש לו אפשרות להניחן. עם זה, החזקת התפילין כרוכה בסכנת חיים ממש.

יהודה השאיר את התפילין ברשותו. הוא לא היה מסוגל לוותר עליהן, במיוחד לאחר שקיבלן מיהודי זקן המובל לדרכו האחרונה. בערב הטמין את התפילין תחת הדרגש שלו. בליבו גמלה החלטה להניחן מחר בבוקר.

לפנות בוקר השכים קום. כל דרי הצריף עדיין ישנו. יהודה קם בזריזות והוציא את התפילין ממחבואו, ובהתרגשות הניחן על ידו ועל ראשו. פתאום נפתחה הדלת ושומר גרמני נכנס. הוא סקר את הצריף, מאיר בפנסו לכל עבר. כשהבחין ביהודה העטור בתפילין שאג בזעם והזעיק את חבריו. הללו תפסו את יהודה, הוציאוהו מהצריף ורשמו את המספר המקועקע על ידו.

בבוקר נצטוו כולם להתייצב למסדר הידוע לשמצה, שבו ערכו הגרמנים משפטי ראויה והוצאות להורג. אף אסירות מחנה הנשים הוכרחו לבוא לצפות במחוזות הזוויעה.

הכול עמדו בדממה, בשורות ישרות כסרגל, ממתנים לשמוע מה תהיה גחמתו החדשה של קצין המחנה. הקצין קרא בקול את מספרו של יהודה אריה וליס.

ליד הקצין עמד שולחן, ומעליו קורת עץ גדולה, שממנה השתלשל חבל. זה היה עמוד התלייה. יהודה נתבקש לעמוד על השולחן, והקצין הציג את התפילין ונפנף בהן לעיני האסירים. "רואים אתם, בזה השתמש ה'כלב' הזה", זעק בקול נחר. "מה שיעשה

לו עתה ישמש אזהרה לכולכם". צחוק מרושע התגלגל מפיו בסיום הצהרתו.

חייל גרמני כרך את החבל סביב צווארו של יהודה. הקצין פנה בלעג אל יהודה ושאלו מהי בקשתו האחרונה. יהודה לא חשב פעמיים וענה בקול צלול: "רצוני להניח את התפילין האלה עוד פעם אחת!".

הקצין פרץ בצחוק. "מצויין!", הכריז. "כאשר תיתלה עם התפילין זה יהיה אות ומופת לכל האסירים".

לעיני כל האסירים כרך יהודה בדבקות את התפילין על ידו ועל ראשו, וקרא בקול "שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד". הוא הרים לרגע את עיניו וראה את עיני אחיו נעוצות

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

אבל של כיסופים

החסידות, שחרתה על דגלה את השמחה בעבודת ה', לא הסכימה להפוך את ימי 'בין המצרים' לימי עצב ודכדוך הנפש. אמנם אלה ימי אבל וצער, שבהם צריך למעט בשמחה, אבל אסור לשקוע בעצבות. לכן חיפשו כל דרך אפשרית המותרת על-פי ההלכה, כדי להביא שמחה של מצווה, ובמקום להתרכז באבל על החורבן – למלא את הלבבות בכיסופים לגאולה.

הגישה החסידית הזאת אף הביאה על החסידים עלילות כאילו ביטלו את האבל ואת הצומות. בימים שבהם ניטש במלוא עוזו מאבק המ'תנגדים' נגד החסידים התחוללה סערה בעקבות 'עדות' של משהו שסיפר כי ראה במו עיניו חסיד הנוהג הפך ההלכה: הוא שמח בתשעה באב ובכה בשמחת תורה. כשהחלו לחקור ולדרוש את העדות התברר שתשעה באב חל באותה שנה בשבת, ואילו הבכי בשמחת תורה היה בכי של התעוררות הלב וגעגועים...

"עוסקים בבנין הבית"

בימי 'בין המצרים' מרבים בחצרות חסידים לעסוק בעניין הגאולה האמיתית והשלמה ובציפייה לבנין בית המקדש השלישי. הרבי מליובאוויטש הוסיף וקרא ללמוד בימים האלה את סוגיות המשכן והמקדש, החל מהתורה שבכתב (פרשיות תרומה, ויקהל-פקודי; יחזקאל פרקים מ"ג), המשך בתורה שבעל פה (מסכת מידות), ועד להלכה (הלכות בית הבחירה לרמב"ם) ולביאורי החסידות על ענייניו של בית המקדש.

הרבי ביטס את קריאתו על סיפור המדרש (תנחומא פרשת צו, יד): "כשהקב"ה מראה ליחזקאל את צורת הבית, מה הוא אומר? – 'הגד את בני ישראל את הבית ויכלמו מעונותיהם ומדדו את תכנית'. אמר יחזקאל לפני הקב"ה: עד עכשיו אנו נתונים בגולה בארץ שונאנו, ואתה אומר לי לילך ולהודיע לישראל צורת הבית...? וכי יכולין הן לעשות? הנח להם עד שיעלו מן הגולה ואחר-כך אני הולך ואומר להם. אמר לו הקב"ה ליחזקאל: ובשביל שבני נתונים בגולה היא בניין ביתי בטל? אמר לו הקב"ה: גדול קרייתת בתורה – כבניינה. לך אמור להם, ויתעסקו לקרות צורת הבית בתורה, ובשכר קרייתת שיתעסקו לקרות בה – אני מעלה עליהם כאילו הם עוסקים בבנין הבית".

להתחיל לחיות

בשנת תנש"א הוסיף הרבי ואמר: "כיוון שעומדים על סף הגאולה שבאה תיכף ומיד ממש, מובן, שלימוד הלכות בית הבחירה בשנה זו צריך להיות באופן אחר לגמרי:

"לכל לראש – שהלימוד הוא לא מצד התגברות רגש האבלות וההשתדלות לתקן החיסרון דחורבן בית המקדש, אלא (גם לולי החורבן) מצד הכושר וההשתוקקות להמעלה והשלמות דבית המקדש השלישי, עליו נאמר 'גדול יהיה כבוד הבית הזה האחרון מן הראשון', גדלות שלא הייתה מעולם (לא בבית שני, ולא בבית ראשון, ולא במשכן שעשה משה)..."

'ועוד ועיקר – שהלימוד הוא מתוך ידיעה והכרה בוודאות גמורה שאין זה 'הלכתא למשיחא' כ'אם, הלכה למעשה בפועל ברגע שלאחרי זה, כיוון ש'מקדש העתיד שאנו מצפין בנוי ומשוכלל (כבר עתה למעלה, ותיכף) ייגלה ויבוא משמים' ברגע כמימרא!

"ועל דרך המדובר בתקופה האחרונה בנוגע להוספה המיוחדת בלימוד התורה בענייני גאולה ומשיח – לא (רק) בתור 'סגולה' למהר ולקרב ביאת המשיח והגאולה, אלא (גם ו) בעיקר כדי להתחיל 'לחיות' בענייני משיח וגאולה, 'לחיות עם הזמן' דימות המשיח... ועד להנהגה בפועל במחשבה דיבור ומעשה באופן המתאים לזמן מיוחד זה, שעומדים על סף הגאולה, ומראים באצבע ש'הנה זה (המלך המשיח) בא'" (ספר השיחות תנש"א כרך ב, עמ' 196).

בו. פתאום הבחין בדמעות זולגות מעיניהם. זה היה דבר חריג, שכן אחרי כל הייסורים שעברו יבש מעיני דמעותיהם לגמרי. פתאום הוא רואה כי הם מזילים דמעות.

באותו רגע מילאה את ליבו הרגשת ניצחון אדירה על עצם הנחת התפילין לעיני כול, בשיא ימי הזוויעה, בעיצומו של מסדר נאצי. בקול גדול קרא לעבר אחיו: "יהודים! מדוע אתם עצובים, אינכם רואים שניצחתם?!..."

הוא היה בטוח שבאותו רגע יישמט השולחן שתחת רגליו, החבל יתהדק והוא יעבור לעולם שכולו טוב, אך זה לא אירע. קצין בכיר בא למקום והמראה לא מצא חן בעיניו. הוא פקד על החיילים להסיר את החבל מעל צווארו של יהודה ואמר לו: "מוות בתלייה קל מדי בעבורך. עכשיו כרע על ברכיך, והחזק את הידיים למעלה". הוא ציווה להניח אבן כבדה בכל אחת משתי ידיו, ולהלקות עשרים וחמש צליפות מגלב, בלי שהאבנים ייפלו מידי.

עם כל צליפה הרגיש יהודה כיצד כוחותיו אוזלים. בקצה הרצועה הייתה קשורה אבן שפצעה את ראשו ואת כל גופו. הקצין עמד מעליו ובצחוק מרושע קרא אליו: "הרי לא תחזיק מעמד. השמט אבן ונירה בך מיד...". יהודה התגבר בכל כוחו וחשב בליבו: "לא אתן לו את התענוג הזה. אסבול את הצליפות ולא אפיל את האבנים..."

ואכן, יהודה עמד בכל הצליפות, וכשהונחתה עליו האחרונה – התעלף. הגרמנים היו בטוחים שמת, וזרקו אותו לערמת גופות נפטרים. כעבור כמה שעות התעורר יהודה והרגיש כאב חד בראשו, זה היה חור שנוצר מהאבן של המגלב. בקושי הצליח להזיז את עצמו ולצאת מערמת המתים. למרבה המזל עבר לידו יהודי, וזה טיפל בו במסירות, הניח על החור רטיית בד, והחביאו באחד הצריפים.

זה קרה שבועות אחדים בלבד לפני סיום המלחמה. יהודה התאוּשש, וכאשר הגיעו האמריקנים לשחרר את המחנה, היה בין הניצולים. הוא עלה לארץ ישראל, הקים משפחה וחי עד שנת תשס"ח.

אולם כעין 'זיכרון' לאותו מעמד נשמר על גופו לאורך כל השנים. אלה היו כאבים שסבל בתמידות, במקום שבו פער המגלב את החור בראשו. זו הייתה עדות חיה לסיפורו המצמרר.

(מפי בנו, הרב יוסי וליס, מנכ"ל 'ערכים')

הנשיא פוטין ובניין המקדש

רוצה להיות רב

בהיותו בן 26 עלה לארץ. הוא ביקר בירושלים וראה זקן חרדי נותן צדקה לעני. "הוא הזכיר לי את סבא. פתאום הזיכרונות צפו", הוא מספר. "למחרת, כשביקרתי במרכז קליטה בתל-אביב, אמרתי להם שאני רוצה להיות רב... הם אמרו לי 'אבל אין לך כיפה', ואני התעקשתי. הם שלחו אותי לישיבה בירושלים. שם קיבלו אותי במאור פנים, והראו לי היכן קונים כיפה..."

מרדכיוב התחזק בשמירת מצוות, הצטרף לחסידות ברסלב, התחתן והחל לגור בירושלים. בדרך עבר מכשולים וקשיים. המהפך החל כשבא יום אחד לכותל. "ישנתי שם כמה פעמים. לילה אחד, בעודי מביט באבני הכותל, הרגשתי תחושה עילאית מיוחדת, שקשה לתארה במילים. זו הייתה מתנת חנים עבורי. פשוט לא יכולתי לזוז מרוב יראה". מאז אותו ביקור הוא לא נפרד מהמקום.

השיחה עם פוטין

ובחזרה למפגש עם פוטין. "סיפרתי לו שכאשר בנו את בית המקדש שלמה המלך היה מתפלל שהקב"ה ייענה לתפילותיהם של כל העמים", הוא משחזר. "פוטין התרגש ושאל אותי איך אני מסתדר בארץ, לעומת רוסיה. אמרתי לו ששם לא למדתי כלום על יהדות. פוטין נזכר בשכנו

סוללת המאבטחים של נשיא רוסיה פוטין נדרכה עם השינוי הבלתי-צפוי במסלול הביקור. בעודו פוסע לעבר היציאה מרחבת הכותל המערבי, בתום תפילה שנשא בביקור לילי, פסע פתאום לעבר אחד המתפללים, חסיד מזוקן.

כמה דקות קודם לכן, כשפסע פוטין לעבר הכותל, קרא אותו מתפלל לעברו: "ברוך הבא, הנשיא פוטין. תתפלל על בית המקדש". פוטין הביט לעברו והשיב: "בשביל זה באתי לכאן". אחרי התפילה ביקש פוטין לשוחח עם האיש.

משאלה של אימא

החסיד הוא גבריאל מרדכיוב, תושב ירושלים. השיחה עם פוטין, שתיכף נשוב אליה, סגרה בעבורו מעגל, ואנב כך חשפה את סיפורו של יהודי שחיו אינם נפרדים מהכותל המערבי. מרדכיוב נולד ברוסיה. בילדותו למד בבית-ספר ממשלתי ובקושי ידע דבר על יהדותו. "ידעתי שיש אלוקים, שבת ותפילין", הוא מספר לנו. "הדבר היחיד ששמרנו בבית, היה פסח. היינו אוכלים מצות".

כשבגר למד תכנות של ציוד צבאי ואחר-כך עבד בבית-חרושת. "אימא, שהייתה אישה מאמינה, תמיד אמרה לי שרצונה כי אהיה רב. לא ידעתי מה זה רב, אבל משאלתה חדרה לתוכי", הוא נזכר ומחייך.

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

דיני 'תשעת הימים'

שאלה: האם מותר לטעום בערבי השבתות של 'תשעת הימים' את המאכלים הבשריים שמתבשלים לכבוד השבת?

תשובה: נוהגים שלא לאכול בשר מראש-חודש ואילך (ויש ספרדים המקילים בראש-חודש) אלא בסעודות מצווה ובסעודות שבת. טעימה בערב שבת לצורך הבישול - מותרת, אבל טעימה לקיום המנהג 'טועמיה חיים זכו' - יש אוסרים.

כביסה: אסור לכבס וללבוש בגדים מכובסים בתשעת הימים, אך לכבוד שבת מותר. האיסור חל על בגדים עליונים בלבד, כגון חולצות, מכנסיים, חצאיות ושמלות, אבל בלבנים ובגרביים מקילים לגמרי. בתנאי ארצנו החמה נהוג ללבוש למשך שעה קודם תשעת הימים את הבגדים שרוצים ללבוש בתשעת הימים, ואז כבר אין להם דין של בגד מכובס. מי שבגדיו מלוכלכים או ספוגים זיעה, ואין לו בגד

נקי שכבר נלבש, רשאי להחליפו בבגד מכובס. הוא הדין בסדינים, במטפחות וכדומה.

רחצה: איסור הרחצה בתשעת הימים הוא רק על רחיצת כל הגוף ברבזמן. בקהילות ספרד נהגו לאסור רק רחצה במים חמים, ובקהילות אשכנז אסרו אף בצוננים. מובן שאין לאסור כלל רחצה שיש בה צורך הלכתי או בריאותי.

האיסור אינו אלא ברחיצה של תענוג. לכן מי שרגיל להתרחץ לעיתים קרובות, ואם לא יתרחץ יצטער - מותר לו להתרחץ כהרגלו, אפילו במים חמים ובסבון, ובלבד שיעשה זאת בצנעה.

(למנהג רוב הספרדים מתחילים דיני רחצה, כביסה ותספורת רק בשבוע שחל בו תשעה באב, ולכן השנה מותר לעשות זאת בשבוע שבין ג' לח' באב. עם זה, רצוי שלא להסתפר ביום שיש, ח' באב).

מקורות: שו"ע או"ח סי' תקנ"ג וסי' ת"ז. כף החיים שם סי' קצ"א, קפ"ד קצ. גשר החיים עמ' רל, רלד. הוספות לשו"ע אדה"ז חלק ה' עמ' 1846. שערים המצויינים בהלכה סי' קכ"ט יג. ילקוט יוסף ח"ה עמ' 562 ואילך. פסקי תשובות סי' תקנ"ג סי' ק"מ ושי"ג.

סגירת מעגל בכותל. מרדכיוב משוחח עם נשיא רוסיה

היהודים וסיפר שהוא זוכר כי היו מתפללים ועושים מנהגים מסויימים".

מרדכיוב ניצל את ההזדמנות הנדירה כדי לדבר עם פוטין על בית המקדש ועל האבות. "שהשם יקבל את תפילותיך", איחל לו פוטין בסיום השיחה. בשלב זה זינק על החסיד צבא עיתונאים. "לא הבנתי על מה המהומה", מצטנע מרדכיוב. "דיברתי מתוך הלב, ואני מקווה שזה נכנס לליבו. בשבילי, בלי בית המקדש אין שום דבר". הוא מסיים את השיחה: "אני נכנס כרגע להתפלל בכותל, אז נמשיך מאוחר יותר, טוב?".

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis

Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411

Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

חדש: סודות הגאולה

כל מה שצריך לדעת על הגאולה וביאת המשיח

דמותו של המשיח • תהליכי הגאולה • מה יהיה בימות המשיח • תחיית המתים • ועוד

ספר מרתק, מאיר עיניים, כתוב בסגנון קולח ובהיר, ניקוד מלא

להזמנות: טל' 1-718-6041020